

Basisgroep Sociale Zekerheid

Open Forum

**Themanummer
2015 Het jaar van het waarmaken!**

CDA Congres november 2014

OPEN FORUM

Een uitgave van de CDA-Basisgroep Sociale Zekerheid

COLOFON

nummer 52

oktober 2014

<https://www.cda.nl/partij/organisatiesnetwerken/netwerken/>

2015 het jaar van het waarmaken

Bestuur Basisgroep

Arend Jansen, voorzitter
Maarten Tromplaan 83,
7391 KK Twello
0571 – 275 612
06 – 5066 6601
arend_jansen@hetnet.nl

Lesley van Hilten, secretaris
Ganeshastraat 66
1363 XA Almere
06-85228456/06-38016810
lesleyhilten@gmail.com

Nico van Jaarsveld, algemeen-adjunct/
penningmeester a.i.
A.Diepenbrocksingel 30,
2353 KP Leiderdorp
071 – 5414250
nicovanjaarsveld@ziggo.nl

Madeline Andringa, bestuurslid
Tak van Poortvlietstraat 99-A
3317 JD Dordrecht
078-6317861
andringa99@zonnet.nl

Redactie Open Forum

Jan Litjens, hoofd- en eindredacteur
oud-wethouder
0478 – 630 818
06 – 4058 3749
johanneslitjens@gmail.com

Dick Aanen, journalist, publicist
deskundige lokale democratie,
bestuurlijke vernieuwing
020-6733604/0651635200
d.aanen@hetkontakt.nl

Chris Wessels,
van Royenlaan 19A
9721 EJ Groningen
050-5777917
cjawessels@home.nl

Het Bestuur van de Basisgroep Sociale Zekerheid van het CDA en de Redactie van Open Forum willen graag in contact komen met mensen, die willen meewerken in de redactie van Open Forum.

U kunt contact opnemen met de voorzitter van de Basisgroep of met de hoofd- en eindredacteur van Open Forum.

Open Forum verschijnt twee keer per jaar op papier en digitaal (voorafgaand aan reguliere CDA-congressen). Daarnaast geeft de Basisgroep maandelijks een digitale **Open Forum Nieuwsbrief** uit. Wilt U dat Open Forum en de Open Forum Nieuwsbrief per mail aan U toegezonden worden dan kunt U dat melden bij het secretariaat van de Basisgroep: Ganeshastraat 66, 1363 XA Almere. lesleyhilten@gmail.com.

Inhoudsopgave

Lef	Jan Litjens	02
De zorgen van de zorg	Arend Jansen	03
Gemeenten korten teveel op zorg	Nos.nl	04
Inspreekreactie Raadsvergadering Leiderdorp	Nico van Jaarsveld	05
Langdurige armoede maakt dom	Dick Aanen	07
CDA en armoede	Louis Flapper	08
De werkers van het laatste uur	Arend Jansen	09
Stand van zaken resolutie Armoede	Arend Jansen	10
Kabinetbesluit desastreus voor huurders	Woonbond	11
De volkshuisvesting, een voorstel voor de toekomst	Niels Visser	12
Kwaliteit zorg staat niet op het spel	Jan Litjens	12
Casino-kapitalisme	Leo Boeters	13
Win het vertrouwen van mantelzorgers	Chris Wessels	15
Werkgroep Arme kant van Deventer	Harm-Jan Jansen	16
Zorgverzekeraars houden zich niet aan afspraken	Per Saldo	17
GroenLinks wil superrijken zwaarder belasten	Jan Litjens	18

Lef

door: Jan Litjens, redactie Open Forum
johanneslitjens@gmail.com

FNV-demonstranten in Groningen willen *Staatssecretaris van Rijn* een sloopkogel aanbieden. Zij ageren niet tegen het energieakkoord, het woonakkoord of een van de andere akkoorden van dit kabinet. Hun demonstratie betreft het zorgakkoord, het akkoord met veruit de meeste gevolgen. De decentralisatie van de zorg moet de komende maanden zijn beslag krijgen. Wordt het een bende, een fiasco, dan zal dat het lot van *Rutte II* bepalen.

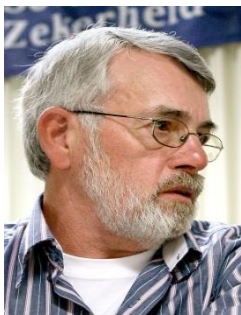
We kunnen wel vast stellen, dat *Martin van Rijn* een cruciale rol speelt. Hij toert door het land en praat met wethouders (400) over de taken en verantwoordelijkheden, die zij van hem overnemen. Hij wordt aan de oren getrokken in Oosterhout, in Drachten krijgt hij een waarderend applaus en in Kampen ontvangen ze hem met een lawaaiconcert.

De Haagse politiek neemt voortdurend besluiten die gevolgen hebben voor burgers. Vaak betreft het dan een deel van de bevolking: rokers in cafés, gepensioneerden, autorijders etc. Met de veranderingen in de zorg ligt dat anders. Iedereen krijgt met zorg te maken. De staatssecretaris reist echter niet het land af om te vertellen hoe het allemaal moet. Hij heeft een luisterend oor. Hij wil alles weten. Vertel eens over de rol van de huisarts, waarom moet Peter (83) elders gaan wonen en gescheiden worden van zijn Iny (81), waarom moeten opa en oma hun stek opgeven in het verpleegtehuis, waarom is er geen plaats meer voor gehandicapte medemensen in de beschutte sociale werkplaats? Op zich heeft geen wethouder er problemen mee dat de zorg op lokaal niveau wordt geregeld. Niemand is er tegen, dat er flink bezuinigd kan worden wanneer gemeenten taken combineren. Maar mogen ze misschien meer tijd krijgen om e.e.a. te organiseren. Het idee, dat hulpvragende bewoners zelf, maar ook

familie, buren en vrijwilligers meer moeten doen levert niet meteen geld op. Participatie moet georganiseerd worden en zal pas na enige tijd ervoor zorgen, dat de nieuwe werkwijze binnen de budgetten blijft. Die tijd is er echter niet en daarom durft geen wethouder te garanderen dat geen enkele zorgvragende inwoner er niet op achter uit gaat. Wethouders zoeken geld om bij te passen. Gaat het zwembad dicht? Beperken we het wegenonderhoud? Wat doen we met de schouwburg of de muziekschool?

Van Rijn hoort alles aan en leeft mee. Hij zegt: "We moeten elkaar bestuurlijk vasthouden. Niemand hoeft bang te zijn in de steek te worden gelaten." Hij heeft lef. Hij koppelt een pijnlijke reorganisatie aan een nog pijnlijkere bezuiniging en durft dat in het hele land uit te leggen. We zullen zien hoe dat afloopt.

De zorgen van de zorg

door: Arend Jansen, voorzitter van de CDA-Basisgroep Sociale Zekerheid
arend.jansen@hetnet.nl

De meeste lezers van *Open Forum* weten dat per 1 januari gemeenten taken er bij krijgen omdat er regelingen en wetten veranderen. En dat er bovendien grofweg 30% bezuinigd moet worden. Bij elkaar opgeteld ongeveer 3,5 miljard. Voor alle duidelijkheid gaat het bij alle drie de beleidsterreinen (AWBZ/WMO, Participatiewet en Jeugdhulpverlening) om kwetsbare mensen. Mensen die om wat voor reden ook afhankelijk zijn van de hulp van de overheid. Deze mensen krijgen minder hulp, minder begeleiding en minder aandacht. Er zijn een aantal aspecten die volgens mij niet kloppen. Steeds meer analisten en volgers en huidige verantwoordelijken krijgen in de gaten dat je wel van alles op papier kunt zetten, maar dat de praktijk nogal weerbarstig is. In mijn gemeente krijgt bijvoorbeeld ieder die afhankelijk is van huishoudelijke hulp 30% minder. Andere gemeenten gooien de hele HH1 (huishoudelijke hulp 1) er uit. In mijn gemeente wordt dat uitgespreid over 3 jaar. Een zachte landing noemen we dat. In een notitie van het college staat "mantelzorgers en vrijwilligers zijn het cement van onze samenleving". Met andere woorden kosteloze hulp daar draait het om. Participatiemaatschappij noemen we dat. Of anders gezegd: in je eigen kracht gaan staan. Ook zo'n bedachte term, waar we in de praktijk maar weinig mee kunnen. Natuurlijk zijn er (CDA) wethouders die bestuurlijke termen hanteren als het geeft nieuwe mogelijkheden, meer kansen. Ja, je moet toch wat zeggen. Eerlijker was het als ze zouden zeggen: "Het wordt een hele klus. Onze risicoanalyses geven aan dat we kort langs de grens scheren van wat sociaal nog verantwoord is. En er zullen mensen zijn die door deze maatregelen getroffen worden, jong of oud. Maar we zullen er op letten dat de mensen die echt hulp nodig hebben die ook krijgen, zo veel als nodig is". Dat is pas eerlijk.

En dan heb ik het nog helemaal niet over diegenen die het handwerk in de praktijk doen, zo wel letterlijk als figuurlijk. Dit kabinet krijgt of heeft ook in de gaten dat door die enorme bezuinigingen grote risico's worden genomen. Het stopt de gemeenten elke keer wat geld toe om het leed te verzachten. En natuurlijk om bij de provinciale Statenverkiezingen volgend jaar beter voor de dag te komen, want de zetels gaan tellen. En ook hier geldt dat visie afhankelijk is van geld en zetels, niet van gedegen studies of praktijkervaringen. En ook niet van wat de maatschappij kan dragen of wil dragen. De term participatiemaatschappij is een verhullende term en geen vlag die de lading dekt. De participatiemaatschappij wordt in hoge mate afhankelijk van mensen die om wat voor redenen naast het betaalde arbeidsproces staan, gedwongen of niet. Hoeveel gezinnen waar de partners werken hebben voldoende tijd (zonder dat er roofofbouw wordt gepleegd) om voor hun ouders - oom of tante - grootouders - burens te zorgen als dat nodig is. Mantelzorgers moeten in mijn gemeente minimaal 14 uur per week beschikbaar zijn. Als men dan ook nog opgroeiende kinderen heeft is het gevaar reëel dat men voor onmogelijke keuzen wordt gesteld tussen de kinderen en de zorg voor ouders of grootouders. Steeds meer onderzoeken geven aan dat die participatiemaatschappij wel mooi bedacht is (komt goed uit in het beleid), maar dat het de vraag is of die participatiemaatschappij in de veronderstelde vorm wel bestaat. De praktijk zal uitwijzen of die wel echt bestaat.

De WMO is een bedenksel van oud CDA-politicus *Clémence Ross*. De WMO rust op het gedachtegoed van omkijken naar elkaar en komt voort uit de Saksische term 'noaberhulp'. Daar moet je mee opgroeien en dat moet je als kind voorgedaan worden. Het was en is een soort traditie. De vraag is kun je het leren als je er niet mee groot bent gebracht. Kan het vriendelijk afgedwongen worden? De *CDA-Tweede Kamerfractie* heeft tegen invoering van de WMO gestemd, ons eigen gedachtegoed. Men vond en vindt dat er te veel risico's zaten aan de uitvoering er van. Tenslotte, wat mij betreft hadden ze ook tegen de invoering van de jeugdhulpverlening kunnen en moeten stemmen. Als ervaringsdeskundige, ex-pleegouder en ex-bestuurder van een voogdijvereniging, ben ik bang dat daar het risico nog veel groter is dan bij de WMO.

Gemeenten korten teveel op zorg

www.nos.nl

Gemeenten bezuinigen volgend jaar veel meer op hun nieuwe zorgtaken dan is afgesproken door de coalitie en de oppositiepartijen D66, CU en SGP.

In het zorgakkoord staat dat de overheveling van zorgtaken van het Rijk naar de gemeenten een bezuiniging van 11 procent oplevert. Nu de eerste contracten zijn afgesloten, blijken de gemeenten 25 procent minder uit te geven aan zorg dan het Rijk tot nu toe doet, zeggen drie adviseurs die betrokken zijn bij de aanbesteding van zorgcontracten op 28 oktober in Nieuwsuur.

Onmogelijk

Volgens de adviseurs worden de zorgaanbieders door de houding van de gemeenten met een onmogelijke taak opgezadeld; ze moeten na 1 januari dezelfde hoeveelheid zorg aanbieden voor veel minder geld.

Dat de bezuinigingen door de gemeenten tot ver boven de 11 procent oplopen, kan voor het kabinet en de gemeenten geen verrassing zijn. Het *ministerie van Volksgezondheid* en de *Vereniging van Nederlandse gemeenten* deden de

afgelopen maanden onderzoek naar het inkoopproces. Uit dit nog niet eerder gepubliceerde onderzoek bleek dat de bezuinigingen oplopen tot 35 procent.

Vertraging

Twee maanden voor de invoering van de nieuwe Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) is pas een derde van de contracten ondertekend. Een derde zit in de eindfase en nog eens een derde heeft vertraging opgelopen. De vertraging wordt mede veroorzaakt door onduidelijkheid over het aantal mensen dat zorg nodig heeft.

"Gemeenten krijgen cijfers van het Rijk en zorginstellingen over het aantal cliënten dat zorg ontvangt. Die cijfers matchen niet. Als je niet weet voor hoeveel mensen je zorg moet inkopen, weet je niet of je uitkomt met het budget", zegt adviseur *Ben Bugter*.

Andere doeleinden

Zijn collega *Tim Robbe* beaamt dat. Hij begeleidt 100 van de 400 gemeenten bij de aanbesteding van zorgcontracten.

Bij de bezuinigingen van de gemeenten speelt ook mee dat ze geld dat ze van het Rijk voor de inkoop van zorg krijgen voor andere doeleinden gebruiken, zoals het formeren van wijkteams, transitiekosten, innovatiekosten en monitoring.

Inkrimpen

Gevolgen voor de cliënten zullen niet uitblijven. Zorgorganisaties moeten flink inkrimpen en mensen ontslaan. *Staatssecretaris van Rijn* zegt dat de continuïteit van de zorg volgend jaar gegarandeerd is. Maar er zijn nog veel onzekerheden. Volgens de adviseurs die *Nieuwsuur* sprak, zijn de contracten die nu worden gesloten geen garantie dat alles vanaf 1 januari goed zal gaan.

"403 gemeenten hebben straks rammelende contracten", zegt *Tim Robbe*. *Ben Bugter*: "Zorginstellingen moeten die contracten wel tekenen en hopen maar dat het goed komt in de loop van volgend jaar. Voor instellingen is het slikken of stikken. Teken je niet, dan ga je sowieso failliet".

Inspreekreactie raadsvergadering Leiderdorp

27 oktober 2014, Nico van Jaarsveld

Het College van de gemeente Leiderdorp wijst op 8 augustus 2014 een aanvraag voor een meerjarige subsidie af. De Stichting Voedselbank Leiden e.o. maakt bezwaar.

Een PvdA-motie voor een subsidiebedrag van eenmalig € 6000 voor de Voedselbank was op 27 oktober in de raad aan de orde. Nico van Jaarsveld (o.a. bestuurslid van de CDA-Basisgroep Sociale Zekerheid) maakte gebruik van het inspreekrecht. De raadsvergadering kreeg na een rondje politieke discussie een heel bijzonder verloop. De motie werd met 10 tegen 6 stemmen aangenomen. VVD en D66 stemden tegen. Het college weigert de motie uit te voeren en na een aantal schorsingen werd ook nog eens een motie van wantrouwen ingediend. Die motie haalde het niet omdat het CDA de motie niet steunde.

"Voorzitter, raad, college, overige aanwezigen en kijkers thuis.

De inspreker, *Nico van Jaarsveld*, is lid van de *Diaconale Commissie Medemens (DCM)* van de RK Parochiekern de Goede Herder en deze bestrijkt het gebied Leiderdorp en Zoeterwoude Rijndijk. Hij is ook lid van de *Interparochiële Caritas Instelling Leiden (IPCI)*, een sociaal fonds dat naast het eerder genoemde gebied ook de stad Leiden bestrijkt. Dit zijn slechts twee plaatsen waar de noden

van onze Leiderdorpse medeburgers zichtbaar worden en waar hen op velerlei manieren hulp geboden wordt.

Op 17 oktober, de VN Werelddag van Verzet tegen Extreme Armoede, was ik op een landelijk symposium van de Voedselbank waar de Staatssecretaris mevr. Klijnsma o.a. een bedrag van € 350.000,- beschikbaar stelde voor een pilotproject van de landelijke Voedselbankorganisatie.

Ik heb de Staatssecretaris kort gesproken over de manier waarop de gemeente Leiderdorp omgaat met de gelden voor armoedebestrijding en haar tevens het bezwaarschrift van de Leidse Voedselbank overhandigd maar ook gesproken over de voorliggende PvdA-motie.

Haar reactie was glashelder. De gelden voor armoedebestrijding behoren te worden aangewend voor kwetsbare burgers en zijn er niet voor de eigen portemonnee van de gemeente!

Ik kom nu tot een vijftal punten, die onverbloemd en confronterend zijn maar tegelijkertijd ook nadrukkelijk recht doen aan gevoelens die mij bereiken vanuit onze Leiderdorpse samenleving.

1. De wijze waarop de gemeente Leiderdorp omgaat met de gelden voor armoedebestrijding, de subsidieaanvraag, de afwijzingsgrond en de daarbij gevoerde discussie geeft te denken. Het voelt aan als het stelen van gemeenschapsgeld dat voor de kwetsbaren in onze samenleving bedoeld is. De gemeente denkt eerst aan zichzelf, aan de eigen portemonnee en de Voedselbank krijgt een kruimel!

2. Het is ongehoord dat het gemeentebestuur het merendeel van de gelden voor armoedebestrijding in eigen beurs stopt en tegen de Voedselbank durft te zeggen: *"U heeft de mogelijkheid tot het verwerven van particuliere giften en fondsen. De dienstverlening geeft géén invulling aan de maatschappelijk doelstellingen binnen het gemeentelijk subsidiebeleid."* (einde citaat)

Schande! Wat een arrogante houding van het gemeentebestuur!

3. Het uitkeringsniveau en minimabeleid zouden volgens het college voldoende moeten zijn. Ik herinner het college er aan dat zij jarenlang, de Leiderdorpse diaconieën heeft gefaciliteerd bij een bijzondere activiteit die het voor de diaconieën mogelijk maakte de meest kwetsbaren in onze Leiderdorpse samenleving financieel bij te staan.

Is het college dit vergeten, of wil zij hier niets meer van weten of over horen?

Moeten de diaconieën steeds weer in het gat springen als overheden het laten afweten? Kerken / diaconieën spijkeren landelijk jaarlijks al € 30 miljoen bij! (Bron: *Kerk in actie/ Armoede in Nederland 2013*)

Het *Diaconaal Centrum De Bakkerij* in Leiden zamelt op dit moment, net als andere jaren, weer geld in voor de tegoedbonnen die vrij te besteden zijn in een supermarkt door mensen die het financieel moeilijk hebben of aan de rand van de samenleving staan. De uitgave wordt dit jaar begroot op € 30.000. Het college kan toch echt niet met droge ogen verklaren dat het financiële niveau (uitkering en minimabeleid) in alle gevallen voldoende is. Dat weet u drommels goed! Ook de ambtelijke organisatie, de Sociale Dienst maar ook de talrijke mensen die werkzaam zijn in ons sociale vangnet weten dit.

Het college gaat uit van een wensbeeld en verliest de realiteit uit het oog!

4. Leiderdorp, kloppend hart tussen stad en land! Ook Leiderdorp kent huishoudens waar iedere week met bonzend hart getracht wordt de financiële eindjes aan elkaar te knopen. Zij willen geen medelijden. Zij willen oplossingen, respect, medemenselijkheid maar ook eerlijkheid van hun gemeentebestuur en hopen en verwachten, m.i. terecht, dat zij krijgen wat hen toe komt.

5. Samen Leiderdorp. Weet u nog wel, die folder die u huis-aan-huis verspreid heeft met de uitdagende tekst: "U, ik, jij, wij! Samen Leiderdorp" met daarbij de vraag: Hoe zou u het aanpakken? Wat mij betreft niet op de manier waarop het college dit doet! 'Wij' betekent blijkbaar: *Wij als gemeentebestuur*.

Dat het anders moet beseft het college inmiddels blijkbaar ook! Ik verwijs naar de omslag van Programbegroting 2015-2018 (web-versie) waarbij de omhoog gestoken handen uitstralen: "Stop, Stop, Stop, zo niet verder!" De omslag is ook voorzien van de tekst: "Samen kom je verder!"

Samen kom je inderdaad verder. De vraag is echter wel: Hoe gaan we echt SAMEN verder? Dus niet alleen in beelden en woorden maar vooral in daden!

"U, ik, jij, wij, Samen Leiderdorp" vraagt om een andere houding van het college. Het kan en moet anders en vooral beter!

Leiderdorp, het kloppende sociale hart tussen stad en land!"

"Langdurige armoede maakt dom"

door: Dick Aanen, redactie Open Forum

d.aanen@hetkontakt.nl

Harvard-econoom *Sendhil Mullainathan* en Princeton-psycholoog *Eldar Shafir* bieden in hun onlangs gepubliceerde boek *Schaarste* baanbrekend perspectief op langdurige armoede.

Aan de hand van eigen onderzoek en veel spraakmakende voorbeelden tonen de auteurs aan dat de gevolgen van schaarste veel verder gaan dan tot nu toe bekend was. Armoede zorgt er bijvoorbeeld voor dat men moeilijk nieuwe vaardigheden aan kan leren en gebrek aan tijd leidt ertoe dat we op lange termijn steeds onverstandigere beslissingen nemen.

Mensen in armoede zijn vooral gefocust op je directe gebrek: de rekening moet betaald worden. "Schaarste slokt je op", zegt *Shafir* in een interview met de website *De Correspondent*. "Je hebt minder aandacht voor dingen die je eigenlijk ook belangrijk vindt". Arme mensen nemen geen domme beslissingen omdat ze dom zijn, maar omdat ze in een context leven waarin iedereen domme beslissingen zou nemen.

De inzichten in *Schaarste* hebben vergaande gevolgen voor zaken zoals armoedebestrijding, scholing, obesitas, verkeersveiligheid en werkloosheid. Het staat bijvoorbeeld haaks op de aanpak die staatssecretaris *Klijnsma* heeft gekozen. Zij gaat vooral uit van zelfredzaamheid. "Mensen kunnen meer dan ze zelf denken", klinkt het vaak uit de mond van de oeroptimistische bewindsvrouw. Maar het boek *Schaarste* laat zien waarom haar aanpak wel eens tot mislukken gedoemd kan zijn.

Het boek is te bestellen bij www.managementboek.nl of bijvoorbeeld www.Bol.Com

CDA en armoede

door: *Louis Flapper*
l.flapper@planet.nl

In het congres van februari dit jaar onderkende het partijbestuur het bestaan van armoede, maar was van mening dat het probleem opgelost moest worden door gemeenten. Het partijbestuur meende vervolgens dat het instellen van een werkgroep om suggesties te verzamelen voor gemeentelijk beleid de beste weg is.

Er is op zich zelf niets mis mee om goede adviezen voor gemeentelijk armoedebeleid te verzamelen. Maar wanneer het ons als *CDA* echt gaat om de mensen die onder armoede lijden dan is er meer nodig. Dan moet het niet blijven bij goede bedoelingen maar dan moeten we ook kijken of de voorstellen voldoende effect zullen hebben.

Wanneer je je een idee hebt gevormd over goed gemeentelijk armoedebeleid dan is een belangrijke vraag of er al gemeenten zijn die zo'n goed armoedebeleid voeren. Wanneer er gemeenten zijn die een goed beleid hebben, dan moet je nagaan of het klopt dat in die gemeenten de mensen met de minste inkomens voldoende – financiële - mogelijkheden hebben om als waardig mens aan de samenleving deel te nemen. Want mooie voorstellen is één ding, maar het gaat om het werkelijk effect. Want het is nog altijd zo dat "the proof of the pudding is the eating".

Misschien zijn er al kleine gemeente waar dat zo is. De volgende vraag is dan of de voorstellen voor gemeentelijk armoedebeleid ook toereikend zijn voor grote gemeenten. Zo niet, dan moeten we toch naar andere wegen gaan kijken, zeker ook naar het landelijk beleid. Tenminste, als het ons om mensen in armoede gaat.

Maar eigenlijk gaat er nog een vraag vooraf aan het verzamelen van adviezen voor gemeenten over armoedebeleid. Dat is namelijk de vraag naar de omvang van het probleem en impliciet de vraag naar wanneer vinden we armoede een probleem. Want wanneer we een behoorlijk idee hebben van de omvang en de diepgang van het armoedeprobleem, dan kunnen we ook inschatten of er voldoende heil te verwachten is van goed gemeentelijk armoedebeleid. Want de mogelijkheden van gemeentelijk beleid zijn beperkt gegeven de landelijk vastgestelde bijstandsnormen, huursubsidie enzovoort, enzovoort.

Ik hoop in ieder geval van harte dat we niet in de valkuil stappen van het uiten van goede bedoelingen, maar in de praktijk te weinig doen aan het probleem. Het gaat er niet om dat we goed lijken, het gaat er om dat we ook goed en adequaat handelen, want pas dan kun je spreken van goed zijn.

De werkers van het laatste uur.

door: Arend Jansen, voorzitter CDA-Basisgroep Sociale Zekerheid
arend.jansen@hetnet.nl

De *Basisgroep Sociale Zekerheid* is een werkgroep van het CDA voor uitkeringsgerechtigden. Je moet ervaringsdeskundige zijn om lid te worden. Dus je weet wat het is om van een minimale uitkering te leven. Onze leden zijn vaak goede en fanatieke nieuwsvolgers, vooral waar het gaat om de begrippen rechtvaardigheid en gerechtigheid. Ze kunnen zich behoorlijk opwinden over feiten die ze te verwerken krijgen. Bijvoorbeeld: een deal tussen de PvdA en de VVD levert op dat er een half miljard lastenverlichting komt voor de rijken. De zorgtoeslag gaat omlaag en de huurtoeslag gaat ook omlaag met 30 euro per jaar. Die 30 euro vindt u misschien weinig, maar ik vind het onbestaanbaar in deze tijd. De huren gaan de komende jaren omhoog met 4,5% voor degenen met een laag inkomen en met 6% voor degenen die zogenaamd te veel verdienen voor een huurwoning. Deze fors stijgende huren hebben binnen enkele jaren een meer dan agressief cumulatief effect. En ook nog minder huurtoeslag. En dan te bedenken dat veel huren van de laatste jaren gebouwde sociale huurwoningen wegens hun hoge huren binnen twee tot drie jaar door de woontoeslaggrens gaan. Vervolgens moet die huursector miljarden euro's ophoesten om het financieringstekort naar beneden te krijgen.

Alleen omdat een aantal directeuren en raden van toezicht gewetenloos en grenzeloos graaiden in een pot die niet van hun was. Vergelijk dat eens met de koopsector die wordt behandeld als een stekelvarken, dat je met blote hand op moet pakken. Er is geen rechtvaardiging voor te vinden waarom die twee sectoren verschillend worden benaderd. Bijkomend effect is dat door die huurderheffing meerdere coöperaties minder bouwen. Zeker waar het gaat om betaalbare huur. Terwijl de druk juist daar toe neemt.

Zo net heb ik vernomen dat de PvdA voor gaat stellen bij de begroting van minister Blok sociale huurwoningen bij te bouwen met een lage/betaalbare huur. Dat is een van de betere voorstellen van de laatste jaren wat betreft de sociale huursector. Op dit moment weet ik nog niet hoe mijn partij, het CDA, hier op reageert. Ik hoop van harte dat zij dit voorstel ondersteunt.

Dan onze zorgsector. Het onaantastbare bastion van zorgverzekeraars dat naar het lijkt meer te vertellen heeft over die sector dan de Eerste en Tweede Kamer bij elkaar. Daar gaat het dus ook een keer fout. Daar ontwikkelen zich ook zonnekoningen. En nu de praktijk: de eigen bijdrage gaat weer omhoog, 333.000 mensen betalen de zorgpremie niet meer en dat is logisch. Tel de zorgpremie en de eigen risico maar bij elkaar op: per maand 100 euro? En dan gaat de zorgtoeslag omlaag. De zorgverzekeraars hebben 5 miljard te veel in kas. Is nodig voor risico's zeggen ze dan. Maar wat voor risico's lopen diegenen die onderaan bengelen en die de kosten niet meer kunnen betalen.

Volgens nieuwe cijfers gaat het om ongeveer 2 miljoen mensen die leven op of onder de armoedegrens, waarvan ongeveer 600.000 kinderen. En dan zijn er gemeenten die nota bene hun armoedebudget niet opkrijgen en wat ze overhouden naar de algemene reserves sluizen. De *gezamenlijke kerken* en het *Leger des Heils* hebben de laatste anderhalf jaar 50 miljoen besteed aan armoedebestrijding en dat houden ze niet vol zeggen ze. De controle van veel gemeenteraden op het besteden van gelden voor armoede laat af en toe te wensen over. Wat wij ons ook afvragen is, wanneer is een huishoudelijk werk(st)er duurder: als ze nog wat doet en loon krijgt of dat ze in de WW

belandt? Die rekensom heb ik nog niet gezien. Of het moet zijn dat ze dezelfde arbeid, die ze eerst betaald kreeg, nu als vrijwilliger doet.

Vervolgens is mijn partij er tegenstander van dat de belasting op vermogens omhoog gaat. Vermogens die volgens een aantal rapporten groeien als kool, ondanks de crisis. Onbegrijpelijk vind ik dat mijn partij tegen die verhoging is. Zo ziet u maar dat de leden van de *Basisgroep* genoeg stof hebben om zich over op te winden.

In de Bijbel staat het verhaal van de werkers van het laatste uur. Of je nu vroeg begint en de hele dag in de hete zon hebt gewerkt of dat je maar het laatste uur hebt gewerkt, ze krijgen allemaal evenveel. Volgens de meeste omstanders toendertijd een niet te snappen verhaal, net zoals het penningske van de weduwe die haar laatste cent weggeeft in de collectebus. Hoe vergaat het ons in onze tijd? Ook wij hebben heden ten dage nog steeds moeite om die verhalen op hun juiste waarde te interpreteren. In onze tijd geldt in extreme mate, wie heeft zal gegeven worden, van wie niet heeft zal genomen worden, ook dat staat in de Bijbel. Maar of dat gaat over geld of over geestelijke rijkdom, daar moet u maar eens over nadenken.

Stand van zaken Resolutie Armoede

door: Arend Jansen, voorzitter CDA-Basisgroep Sociale Zekerheid
arend.jansen@hetnet.nl

Naar aanleiding van de resolutie van de *Basisgroep Sociale Zekerheid* op het laatste CDA-congres van februari 2014 heeft de partij een werkgroep armoede ingesteld die op het congres van november 2014 aanbevelingen zou doen. Dat is helaas niet gelukt. De twee vertegenwoordigers van de *Basisgroep* en ook andere deelnemers in de groep vinden dat het werk nog niet af is. Zo vinden de twee vertegenwoordigers van de *Basisgroep* dat de tekst "het landelijk inkomensbeleid beïnvloedt in belangrijke mate het lokale armoedebeleid" in de tekst van de aanbevelingen opgenomen moet worden. Zo ver is de werkgroep nog niet. Toch zal de inhoud van de resolutie verwerkt moeten worden in de aanbevelingen. Dus gaan we met goede moed verder. Het is in deze tijd meer dan de moeite waard en we zijn het aan onszelf verplicht om als CDA met een goede visie op het vraagstuk armoede te komen.

Wellicht ten overvloede hierna nogmaals de tekst van de resolutie.

Het CDA-congres op 8 februari 2014 bijeen te Maarsse

Constaateert dat

- *Diverse rapporten zoals "Armoede in Nederland" van de samenwerkende kerken en "Armoedesignalement" van CBS/CPB aangeven dat de armoede in Nederland sterk toeneemt.*
- *1,3 miljoen mensen, waaronder 380.000 kinderen onder de armoedegrens leven en dat dit voor kinderen schade oplevert voor hun ontplooiing.*
- *Dat Nederland 248.000 werkende armen kent, waaronder 165.000 kleine zelfstandigen en ZZP'ers*
- *Dat koopkrachtdaling er bij deze groepen de oorzaak van is dat ze na aftrek van vaste lasten niet genoeg geld over houden voor zaken als kleding, eten, huisraad, vervoer en/of sociale activiteiten.*

Overweegt dat

- *eHHetHet CDA als uitgangspunt heeft dat de sterkste schouders de zwaarste lasten dienen te dragen.*

- *Er de afgelopen decennia een sterke denivellering heeft plaatsgevonden*
- *De tweedeling in de maatschappij daardoor in snel tempo toeneemt.*
- *Iedereen, jong en oud, arm of rijk, recht heeft op een menswaardig bestaan.*
- *De zorg voor armen niet zomaar neergelegd kan worden bij anderen, zoals de kerken die de laatste jaren 30 miljoen hebben besteed aan armoedebestrijding.*

Spreekt uit dat

- *De landelijke overheid oog heeft voor de (financiële) positie van groepen die langdurig afhankelijk zijn van het sociaal minimum.*
- *De mensen die afhankelijk zijn van zorg en sociale zekerheid niet meer hoeven in te leveren doch bij voorrang gewerkt wordt aan herstel van hun koopkracht.*
- *Wanneer er onverhoopt nieuwe bezuinigingen nodig zijn, die niet terecht kunnen komen bij de lage inkomens en zij die afhankelijk zijn van zorg en sociale zekerheid.*
- *Wetgeving en maatregelen komen die schuldenproblematiek preventief aanpakt.*
- *De gemeenten noodfondsen creëren zodat bij acute financiële nood mensen snel geholpen kunnen worden, evt. met een soepele verstrekking van voorschotten.*
- *De overheden meer budget voor bestrijding van armoede beschikbaar moeten stellen.*
- *De overheden op alle niveaus intensief samenwerken wordt met diaconieën en andere belangenorganisaties.*
- *Het thema "Armoede" op een volgend CDA-congres een gespreksthema dient te zijn, waarop concreet kan worden gemaakt hoe deze resolutie in alle CDA-geledingen politiek kan worden ingevuld. Hierbij worden de aanbevelingen uit het rapport van de samenwerkende kerken ter harte genomen.*

Persbericht Woonbond

Woonbond: Kabinetsbesluit desastreuus voor huurders

Steeds meer huurders lopen het risico de huur niet meer te kunnen betalen, blijkt uit een vandaag verschenen rapport van het *Planbureau voor de Leefomgeving (PBL)*. De onderzoekers waarschuwen dat de positie van huurders door economisch herstel wellicht niet verbeterd door de hoge huurverhogingen de afgelopen jaren. De *Woonbond* ziet hierin een bevestiging dat het kabinetsbeleid desastreuus uitpakt voor huurders. "De huren zijn de afgelopen twee jaar met ruim negen procent gestegen, dat is de hoogste stijging in twintig jaar", stelt *Ronald Paping*, directeur van de *Nederlandse Woonbond*.

Daarnaast vreest de *Woonbond* dat de maximale huurprijs opnieuw gaat stijgen op plekken waar betaalbaarheid voor huurders al een groot probleem is.

Minister *Blok* kwam begin deze week met een plan voor een nieuw woningwaarderingstelsel, het puntensysteem waarmee de maximale huurprijs van een huurwoning wordt berekend. Juist in steden waar betaalbaarheid al een groot probleem is, zoals Amsterdam, Rotterdam en Den Haag, krijgen verhuurders de kans de maximale huurprijs te verhogen.

Paping: "Het kabinet lijkt elke kans op hogere huren aan te grijpen. Terwijl de grens voor veel huurders al lang bereikt is. Het moet gedaan zijn met die bizar hoge huurverhogingen." Het PBL geeft ook aan dat de toegankelijkheid van sociale huurwoningen steeds slechter wordt. Per aangeboden sociale huurwoning, waren er in 2012 gemiddeld bijna vier woningzoekenden met een laag inkomen. Tien jaar eerder waren dit er nog drie.

De volkshuisvesting, een voorstel voor de toekomst

door: Niels Visser, lid van de CDA-Basisgroep Sociale Zekerheid
visserssmit@kpnmail.nl

Er wordt de laatste jaren veel gesproken over de kosten van de hypotheekrenteaftrek en de kosten van de huurtoeslag. Hierbij een voorstel om te komen tot een eerlijker verdeling van de lusten en de lasten van beide systemen. De huidige huurtoeslaggrenzen worden globaal als uitgangspunt genomen. Met als doel goed wonen voor een ieder.

Ik wil voorstellen om de hypotheekrenteaftrek te beperken tot een hypotheekbedrag tussen de 100 en 200 duizend euro tegen een vast aftrekpercentage van 33%. Dat staat gelijk aan een netto maandlast tussen de € 333 en € 666. De servicekosten van appartementen kunnen ook met 33 procent afgetrokken worden, dit tot een bedrag van maximaal € 33 per maand.

Speciale aandacht zal er moeten zijn voor woningen onder de 100 duizend euro. Hier is in dit voorstel geen hypotheekrenteaftrek voor mogelijk. Maar er kan afhankelijk van het huishouden, inkomen en type woning een aanvraag voor een kleine renteaftrek ingediend worden, tot een netto maandlast van € 333 netto. Ook hebben we in ons land twee regio's die krimpgebieden zijn. Daarom stel ik voor om in Oost-Groningen en Zeeuws-Vlaanderen het hypotheekbedrag te beperken tot 150.000 euro.

De hypotheekrenteaftrek is bedoeld om mensen een huis te kunnen laten kopen. De realiteit is dat de meeste mensen genoeg nemen met een woning in de prijsklasse tot twee ton. De realiteit is ook dat je een neus moet hebben voor buitenkansjes. En dan praten we over 100 of 110 procent financiering. Mensen die duurder willen wonen moeten dat zelf betalen, ze krijgen wel de maximale aftrek van € 333 over twee ton. Maar over de rest van de hypotheek moeten ze de volledige rente betalen.

Voor wat betreft de huurwoningen. Huren op maat is een heel goed idee. Dan betaal je afhankelijk van je inkomen tussen de € 333 en € 666 aan huur per maand. Mensen met een hoger inkomen en vermogen betalen huurbelasting van maximaal € 333 euro per maand. Dit komt bovenop de huur die zal liggen tussen de € 300 en € 400 per maand. Mensen met een laag inkomen en geen vermogen krijgen een kleine huurtoeslag van max € 33 per maand. De huidige inkomensgrens van € 34.000 blijft in stand. Voor de belastingbetaler zal het dan gemiddeld neerkomen op iets van € 270 per maand. De kostprijs van de huurwoningen zal derhalve rond de € 600 per maand moeten liggen. Het is de moeilijke taak van de woningbouwverenigingen om dat te regelen.

'Kwaliteit zorg staat niet op het spel'

door: Jan Litjens, redactie Open Forum
johanneslitjens@gmail.com

De Noord-Limburgse gemeenten Venlo, Beesel, Horst aan de Maas, Peel en Maas, Venray, Gennep en Bergen hebben 380 contracten afgesloten met zorginstellingen en zijn in staat de maximale kwaliteit aan zorg te leveren.

De zorgwethouders van die gemeenten weten, dat er onrust is bij hun burgers, die na 1 januari a.s. zorg nodig hebben. Zijn de gemeenten er wel klaar voor? Zeker is, dat de gemeenten vanaf 2015 in het kader van de decentralisatie diverse zorgtaken vanuit Den Haag op hun bord krijgen. Daar komt bij, dat het

Rijk een bezuiniging van 40% oplegt. De boodschap van de wethouders is desondanks geruststellend. De zorg die mensen ontvangen zal niet anders zijn. De contracten die afgesloten zijn met grote en kleine zorginstellingen gaan over bedragen van tussen de 150 en 180 miljoen. De kwaliteit van de zorg wordt niet op het spel gezet. Dat in tegenstelling met andere gemeenten, die soms wel tot 25% zijn gaan korten bij het afsluiten van contracten. De Noord-Limburgse gemeenten hanteren de tarieven van de Nederlandse Zorgautoriteit en zijn ruim op tijd begonnen met pilots op het gebied van zelfsturing en participatie. De keukentafelgesprekken en de herindicaties van zorg hebben nauwelijks bezwaren opgeleverd. De gemeenten verwachten fors te kunnen bezuinigen door zonder al te veel overheadkosten in zee te gaan met zorgboerderijen, zzp'ers, kleine thuiszorginstellingen en sociale wijkteams. De zorginstellingen worden verplicht mee te doen aan ontwikkeltafels. Daar wordt samen met vrijwilligersorganisaties (o.a. de Zonnebloem, ouderenbonden en patiëntenorganisaties) overlegd over de broodnodige veranderingen vernieuwingen in de zorg.

Casino-kapitalisme

*door: Leo W.C. BOETERS, oud-bestuurslid van de Basisgroep Sociale Zaken van het CDA
l.w.c.boeters@ziggo.nl*

Zoals in de Middeleeuwen de filosofie de dienstmaagd was van de theologie, zo is de politiek de afgelopen twintig jaar de dienstmaagd geweest van de economie. Zo begon de denker des vaderlands, Hans Achterhuis zijn visie over de huidige eurocrisis.

Is het einde nabij van een zuiver economisch gerichte benadering van het Europese project?

In het *Grondslagenrapport* van de EVP in het *Europees Parlement* wordt Europa omschreven als een waardengemeenschap en worden de waarden scherp omschreven. Het *Rijnlands model* is terug te voeren op die waarden. Wanneer politici ín de samenleving tussen de mensen staan ervaren ze direct de noden en de onvrede en weten dan gericht te helpen, te ondersteunen en weer de weg te wijzen.

Het bereiken van succes zit in het vasthouden van het doel, het ideaal dat je voor ogen hebt. En de ervaring leert, dat met als je maar doorzet weinig dingen onmogelijk zijn. Wel zal het toezicht op onze maatschappelijke ondernemingen moeten verbeteren. Lokale gemeenschappen en doelgroepen moeten meer zeggenschap krijgen over de maatschappelijke keuzes die bijvoorbeeld woningcorporaties, scholen en zorginstellingen maken.

Ook ik heb als directeur van een basisschool mijn leerlingen steeds voorgehouden dat niet de helper belangrijk is, maar de omslag die bereikt wordt bij de degene die geholpen wordt. Onderwijs en pedagogie zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. Als alleen kennis de overhand krijgt, gaan andere waarden verloren en wordt o.a. de waarde van het ambacht van de werkman, die de kost met zijn handen moet verdienen ondergewaardeerd. Hij voelt zich dan minder waardevol en onderschat dientengevolge zijn waarde voor de samenleving. Zijn loon/salaris is ook nog laag en dat van zijn managers torenhoog.

We hebben niet alleen "professoren" nodig, maar ook de mensen op de werkvloer. Of dat nu verzorgers, schoonmakers of bouwvakkers zijn is van minder belang. Allen moeten hun verantwoordelijkheid voelen en zich laten

leiden door persoonlijke waarden en de waarden van de organisatie. De organisatie moet dan wel duidelijke doelstellingen hebben. Zo dragen zij bij aan de samenleving. Zij participeren dan op een *CDA*-manier.

Politiek gezien moeten we weer oog krijgen voor het oorspronkelijke ideaal van de *EU*: *Nooit meer oorlog*. Om dat ideaal te realiseren is politieke eenheid vereist. Zo langzamerhand wordt echter duidelijk, dat dit doel nooit bereikt zal worden zolang het Europese beleid draait om het primaat van de economie in plaats van de politiek. De werkende bevolking heeft weinig of geen baat bij de euro gehad. Alles werd alleen maar duurder. Bij ons, maar ook in Duitsland, is te zien dat de onder- en middenklasse er nauwelijks op vooruit is gegaan. De inkomsten van de managers zijn echter veel meer gestegen.

In tegenstelling tot de politiek staat de economie vaak los van het algemeen belang: *nooit meer oorlog*. Economisch groei is het uitgangspunt. Verkiezingen zullen hierin geen verandering brengen, zolang de meeste partijen kiezen voor het primaat van de economie. Om die economische heerschappij te doorbreken zal een partij als het *CDA* dit primaat moeten durven verplaatsen. De factor arbeid moet beschermd worden.

De medewerkers van werkgeversorganisatie *VNO-NCW* lijken wel *de huursoldaten van het grootkapitaal* stelt *Ewald Engelen*, prof. Sociale Geografie aan de Universiteit van Amsterdam. Hij vraagt zich af hoe het kan dat duizenden werknemers op straat worden gezet, terwijl de aandelenkoersen records breken en de topmannen zichzelf blijven trakteren op exorbitante salarissen, cash-bonussen, opties, aandelen, pensioenregelingen, gouden handdrukken en welkomstpremies. De managers hebben alleen geldtekens in hun ogen. Ze hoeven geen verstand van de werkzaamheden op de werkvloer te hebben als ze maar de cijfertjes en centjes in de gaten houden en de arbeiders afknijpen en ontslaan als het uitkomt.

Hoe is het toch mogelijk dat de rijken in Nederland tijdens de crisis alleen maar rijker werden? Het kapitaal wordt steeds minder belast en arbeid steeds meer. Het rendement op kapitaal wordt steeds hoger en het rendement op arbeid steeds lager. De armen worden armer en de rijken rijker.

Het grootbedrijf (met o.a. de banken) heeft aan macht gewonnen. Het beschikt over netwerken om invloed uit te oefenen op het politieke proces. Hun organisaties met een grote juridische kennis en lobbyisten bij de regeringsleiders, hebben de tegenkrachten zoals vakbonden, het MKB en non-gouvernementele organisaties, vrijwel uitgeschakeld. Lees de Franse econoom *Thomas Piketty* in *Capital in the twenty-first century*. Hij legt het mechanisme bloot dat de rijken rijker maakt en de dreiging die daarvan uitgaat voor de maatschappelijk vrede en de houdbaarheid van voorzieningen. Ook het *IMF* ziet de problemen en noemt de groeiende ongelijkheid als achterliggende oorzaak van de financiële crisis, die in 2008 begon.

Natuurlijk wordt dat gesust door te stellen dat de inkomensverschillen in Nederland niet zo groot zijn.

Feit is echter, dat het *CBS* aantoont dat 1 procent van de onze bevolking een kwart van alle vermogens bezit en dat vermogens minder belast worden dan arbeid.

De vakbonden laten zich inpakken met loonmatiging, waardoor lagere kosten worden gegenereerd. De concurrentiepositie is verbeterd, maar de werkgelegenheid daalt alleen maar. Grote bedrijven hebben enorme spaargelden, maar investeren nauwelijks in Nederland.

Door niet mee te doen in de akkoordenrace met *D'66*, *CU* en *SGP* zette *Sybrand* het *CDA* helemaal buitenspel en kon hij geen enkel voorstel vanaf de

oppositiezijlijn meer inbrengen. Duidelijk is dat hij de CDA-idealen nu ook niet kan realiseren.
Het CDA heeft zichzelf in de oppositionele "parkeerstand" geplaatst.

Win het vertrouwen van mantelzorgers

door: Chris Wessels, redactie Open Forum
cjawessels@home.nl

In de nieuwe Wmo 2015 wordt veel verwacht van de sociale netwerken van een persoon met een beperking. Consulents zullen bij hun keukentafelgesprek steeds meer en steeds doordringender vragen naar de ondersteuning die familie, burens en vrienden kunnen geven, voordat er een verstrekking door de gemeente in beeld komt. 'Kan uw buurman u dan niet naar de afspraak in het ziekenhuis brengen?' 'Wil uw zoon of dochter dan misschien uw was gaan doen?' 'Heeft u niet een handige kleinzoon die een aantal beugels of een toiletverhoger kan monteren?' Dat zijn de vragen die aan bod zullen komen. En daar zal de gemeente dan een afspraak, bij voorkeur schriftelijk, met de familie over gaan maken.

Maar inmiddels doet de familie al veel. Er wordt in Nederland heel veel belangrijke mantelzorg verricht. Intensieve, langdurige en emotioneel-belastende zorg voor een verwant die de zorg en aandacht nodig heeft. In het nieuwe jaar wordt de gemeente nog meer verantwoordelijk voor ondersteuning van de mantelzorgers. Overall in het land worden netwerken opgezet om de formele en informele zorg beter op elkaar af te stemmen en om te zorgen voor mantelzorgers. Dat de zorg voor mantelzorgers beter kan, blijkt wel uit onderzoekscijfers dat hooguit een derde van de mantelzorgers op dit moment op de hoogte is van respijtzorg en andere vormen van ondersteuning.

Mantelzorgers ervaren veel druk, ze maken zich zorgen om hun familielid en hebben vaak het gevoel er alleen voor te staan. Allerlei vormen van ondersteuning blijven buiten beeld door de afschrikwekkende bureaucratie, formulieren en voorwaarden. En de informatie daarover blijkt het overgrote deel van de doelgroep helemaal niet te bereiken.

Natuurlijk, veel mantelzorgers zien hun 'werk' niet als een probleem, maar als een onderdeel om voor elkaar te zorgen juist als het moeilijk wordt. Ook heeft een mantelzorger de natuurlijke neiging om het zo lang mogelijk te willen volhouden. En het kost moeite om een zorgtaak die je al langdurig uitvoert, zo maar over te laten aan een derde. 'Kan een buitenstaander het wel net zo goed?' of 'Niemand kent mijn partner zo goed als ik.' Inderdaad laat je een geliefde niet zo maar achter bij een onbekende. En de zorgvrager zal ook een voorkeur hebben om een bekende te hebben die de zorgtaken uitvoert.

Gemeenten die dit op een goede manier willen oppakken zullen zich bewust moeten zijn dat er een grote afstand is tot wat er achter de voordeur bij hun inwoners allemaal gebeurt. Mensen die wel achter de voordeur komen, zijn vaak veelal gericht op de hulpvrager. Huisartsen, praktijkondersteuners en thuiszorgmedewerkers kunnen een grote rol spelen bij het verwijzen naar vormen van mantelzorgondersteuning, of zouden zelf de namen kunnen melden aan bestaande netwerken.

En leg de focus op de onderwerpen waar mantelzorgers echt behoefte aan hebben, en dat zijn praktische zaken. Ondersteun bij het meedenken over oplossingen en het inzetten van formele zorg. Zorg voor hulp bij het invullen van formulieren om een persoonsgebonden budget aan te vragen. Kijk als gemeente kritisch naar je eigen bureaucratie en vereenvoudig je procedures waar mogelijk. Veel mantelzorgers ervaren de rompslomp en het geregeld als een frustrerend obstakel. Maak afspraken over een kwalitatief goede zorg, die afgestemd is met de mantelzorger. Door zijn lange ervaring heeft hij veel kennis en deskundigheid opgebouwd over de omgang met de hulpvrager. Waardeer die betrokkenheid, gebruik zijn ervaring en geef inspraak aan de mantelzorger. Luister naar hem. En richt het proces zo in dat de afstemming en de regie over de formele, professionele zorg bij de zorgvrager en de mantelzorger blijven liggen.

Dus gemeente, geef vertrouwen aan je mantelzorger.

Door alle veranderingen in de Wmo en de participatiesamenleving wordt er steeds meer verwacht van de sociale netwerken. De druk op mantelzorgers gaat de komende jaren zeker niet omlaag, maar veeleer omhoog. De uitdaging voor de gemeente is nu om het vertrouwen van de mantelzorger te winnen.

Voor deze bijdrage is gebruik gemaakt van het artikel op www.socialevraagstukken.nl :

'Mantelzorgers worden onvoldoende ondersteund' door Lilian Linders (lector beroepsinnovatie Social Work aan Fontys Hogeschool)

Harm-Jan Jansen van de Werkgroep Arme Kant van Deventer heeft op facebook een bericht geplaatst.

Hallo Harm-Jan,

Hierbij de brief die ik vanmorgen gekregen heb. Weliswaar verpakt in mooie bewoordingen maar gewoon een verkapte poging tot waarschijnlijk verplicht een tegenprestatie leveren. Beginnen alweer met het argument dat het gevolgen heeft voor de uitkering. Hoorde van die man dat hij alweer bij *Werk talent* zat ken hem nog van vorige keer. Hij heeft vrijwilligerswerk plus twee sollicitaties per week geweigerd omdat hij niet uitgebuit wil worden voor een uitkering. Einde van het verhaal was dat hij weer daar zit twee dagen in de week met 5 sollicitaties per week. Dus ze zijn weer volop aan het uitzoeken wie ze nu weer kunnen gebruiken. Ben benieuwd wat ze nu weer van plan zijn met mij. Denk de gaten dichten in de zorg. Ben er moe van om iedere keer weer een zinloos project te volgen waar ik niet beter van word. Dit is het vijfde al waarvan bijna twee jaar dwangarbeid bij *Sallcon*. Had in het verleden vrijwilligerswerk waar ik het naar mijn zin had maar omdat ik weer een traject moest volgen mocht ik dat niet meer doen. Of ik moest het er maar bijdoen ...was dertig uur per week. Gaat er niet om wat jij wilt maar wat hun willen. Dacht dat jij wel geïnteresseerd was in deze praktijken.. Denk niet dat er veel mensen op de hoogte zijn of wel maar wordt het bewust in het donker gehouden.

PerSaldo

Met ruim 25.000 leden is **Per Saldo** dé belangenvereniging van en voor mensen die hun zorg en begeleiding zelf willen regelen met een persoonsgebonden budget (pgb).

Persbericht 29 oktober 2014

Zorgverzekeraars houden zich niet aan afspraken

Wie regelt over twee maanden mijn zorg? Dat vragen 50.000 mensen met een lichamelijke beperking zich af. Van hun zorgverzekeraar horen zij nog niets.

Het gaat om mensen die vanaf 1 januari 2015 hun verzorging en verpleging niet meer vanuit de Awbz, maar door de zorgverzekeraar geregeld krijgen. Zij weten niet of zij hun verzorging en verpleging, zoals ze die nu hebben geregeld, kunnen blijven betalen.

Lager tarief

Het pgb voor verzorging en verpleging gaat door de zorgverzekeraars met 15% gekort worden. Daarnaast wordt het maximale uurtarief voor de zogenoemde informele zorgverleners per 1 januari € 20. *Per Saldo* vindt deze korting niet acceptabel. Pgb-houders zijn al stukken goedkoper doordat ze maar 75% krijgen van het tarief dat instellingen ontvangen. En de vraag is of met nog meer korting deze mensen nog wel goede zorg in kunnen kopen. *Aline Saers*, directeur van *Per Saldo*: "In het akkoord dat we hebben gesloten met de zorgverzekeraars en het ministerie van VWS staat dat het tarief toereikend moet zijn. Maar er is helemaal niet onderbouwd dat het tarief met een korting van 15% toereikend is. Wij vragen ons namelijk ernstig af of budgethouders hiermee uit de voeten kunnen."

50.000 mensen zijn nog steeds niet geïnformeerd

Wat de budgethoudersvereniging ook onaanvaardbaar vindt, is dat deze groep nog steeds niet is geïnformeerd. Ze kunnen zich dus helemaal niet voorbereiden op deze korting. Bovendien komt hiervoor geen overgangsrecht, het gaat direct per 1 januari in. *Aline Saers*: "De zorgverzekeraars willen deze mensen met een lager tarief gaan confronteren, waar we het al niet mee eens zijn, en dan hebben ze eind oktober deze mensen dat nog niet eens verteld! Deze mensen hebben contracten lopen met zorgverleners en zorgorganisaties, die ze niet zomaar kunnen openbreken omdat van vandaag op morgen het tarief is verlaagd. Dat is contractbreuk en wie gaat dat betalen? En wat het tarief van de informele zorg betreft: dat kun je niet zo kort van tevoren gaan doorgeven, daar moeten pgb-houders de tijd voor krijgen om zich daarop in te stellen."

Werkgeverstaken

Een aantal cruciale zaken zijn twee maanden voor datum ook nog niet geregeld. *Aline Saers*: "Denk aan de werkgeverstaken. Deze mensen krijgen nu nog een pgb via de Awbz. Dat betekent dat als een zorgverlener ziek wordt, deze persoon wordt doorbetaald via de Sociale Verzekeringsbank, zodat de budgethouder een ander zorgverlener kan inhuren. Zo komt hij niet zonder zorg te zitten. In het pgb-reglement bij de zorgverzekeraar is hierover helemaal niets geregeld, terwijl dit in het voorjaar wél was afgesproken."

Niet eens een indicatie, wat dan?

En ten slotte is er ook niet geregeld wat iemand kan doen als hij of zij het niet eens is met de gestelde indicatie. Straks gaat een wijkverpleegkundige de indicatie stellen. Als iemand het er niet mee eens is, kan iemand met zorg van een instelling wel ergens terecht, maar waar kan een pgb-houder zijn klacht neerleggen? *Aline Saers*: "We zitten nu twee maanden voor ingangsdatum en dan is ook dat nog steeds niet geregeld. De rechtspositie van 50.000 mensen wordt door dit soort zaken heel ernstig aangetast."

Wat vindt Per Saldo

De budgethoudersvereniging vindt het onbegrijpelijk dat dit soort essentiële zaken nu nog steeds niet geregeld is. Dit moet eerst goed geregeld worden voordat mensen kunnen overgaan naar de zorgverzekeraars. "Van systemen naar mensen," zei dit kabinet. Maar zo ga je toch niet met mensen om?

GroenLinks wil superrijken zwaarder belasten.

door: Jan Litjens, redactie Open Forum
johanneslitjens@gmail.com

Superrijke mensen, de top twee procent van de samenleving, betalen veel minder belasting over hun inkomsten dan de gemiddelde Nederlander. Dat vindt *GroenLinks* kamerlid *Jesse Klaver* onrechtvaardig. In een pamflet, dat hij op 1 november presenteert, stelt hij een nivellering voor waardoor de sterkste schouders inderdaad ook de zwaarste lasten gaan dragen.

Hij noemt 5 punten:

- * Het verdubbelen van de dividendbelasting van 15 naar 30%.
- * Invoering van een toptarief van 50% voor vermogens groter dan 1 miljoen.
- * Invoeren van een toptarief voor erfenissen boven de 1 miljoen.
- * Inkomensverschillen binnen een bedrijf verkleinen.
- * Het aanpakken van belastingontwijking door multinationals.

Klaver wil de voorstellen inbrengen in de gesprekken met staatsecretaris *Wiebes* over het nieuwe belastingstelsel. Hij laat zich inspireren door *Thomas Piketty*, die in zijn boek *Kapitaal in de 21^e eeuw* waarschuwt voor een nieuw soort feodalisme. De superrijke bovenlaag in de maatschappij wordt steeds rijker en trekt steeds meer politieke macht naar zich toe. De rest van de bevolking loopt daardoor een achterstand op die niet meer in te halen is. De inkomensverdeling in Nederland lijkt weliswaar al heel egalitair. Maar voor de vermogens geldt dat veel minder. De rijkste Nederlanders (2%) bezitten een kwart van alle vermogens (huizen, aandelen, spaarrekeningen en andere bezittingen) heeft het CBS vastgesteld. De vermogensongelijkheid in ons land hoort tot de hoogste in de wereld. In het *Piketty*-debat wordt door critici naar voren gebracht, dat die kloof veel kleiner is, als de pensioenen worden meegeteld. Wie er gelijk heeft, komt *Piketty* zelf uitleggen in de Tweede Kamer.

In het pamflet schrijft *Klaver*:

"Het politieke debat over ongelijkheid is geheel ten onrechte de laatste periode in Nederland verengd tussen een discussie op de vierkante centimeter over koopkrachtplaatjes. Alle aandacht ging ieder begrotingsjaar weer uit naar de verschillen tussen de lagere en de middeninkomens. De verschillen worden tot op twee cijfers achter de komma berekend en bediscussieerd. De ene groep kreeg er € 25 per maand bij, de ander € 15 minder. Dat was de discussie over inkomenspolitiek. Verblind door de kleinere verschillen raakten de grote trends buiten beeld. Miljonairs zagen hun vermogens groeien en iedereen liet ze de dans ontspringen.